

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН**

**Збірник
наукових праць**

2015

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2015. — 120 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Безкорвайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Гронь Лариса Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Демчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Карпенчук Світлана Петрівна – доктор філологічних наук, професор, (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Романюк Світлана Констянтинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Сербіна Тетяна Георгіївна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Шугасва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 15 від 26.11.2015 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2015

aware”, “be able to react”. Already it is clear that cross-cultural component of the educational process necessitates finds new psycho-pedagogical and methodological decisions. These solutions related to do a model of learning a foreign language as a process of individual studying and to get experience with another linguo-culture, development of non cognitive and intellectual (cognitive) aspects of his/her personality, which is primarily found in the language and studied through the language.

Any experience gained the person in the activity, the ability to cross-cultural communication can only be the result of intensive learning of students, active intellectual creativity, using strategies of the independent research and discoveries. The training process is possible when the student should not act according to the rules and circumstances imposed upon him (role play, simulation, theatrical studies, etc.), but from their own point of view. This statement is fundamentally changing ideology constructing all the content of teaching foreign languages, providing urgent personal and emotional components of the perception of another linguo-culture. Hence the growing importance of the semantic aspects of learning in relation to the language suggests that an increase motivation to master a foreign linguo-culture by creating natural motives of communication with the help of a new speech code.

Methodologists and teachers have not yet determined definitively whether it is a new phase of communication methods, or a fundamentally new methodological direction. But now it is obvious that the specific target and the semantic aspects of learning a foreign language in the context of intercultural paradigm due to the fact that a central element of methodological model supports student as an educational process and as the subject of cross-cultural communication.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гальскова И. Д. Межкультурное обучение: проблема целей и содержания обучения иностранным языкам // Иностранные языки в школе. – № 1. – М., 2004. – С. 3–8.
2. Зимняя И. А. Психологические аспекты обучению говорению на иностранном языке. – М., 1978. – 208 с.
3. Пассов Е. И. Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению // Русский язык. – М., 1989. – 268 с.
4. Солодка А. К. Через мову – до розуміння культури // Іноземні мови в навчальних закладах. – № 1. – К., 2004. – С. 146–153.
5. Savinyon S. Communicative competence: Theory and Practice of Teaching. Oxford : Oxford University Press, 1988. – 172 p.
6. Widdowson H. Teaching Language as Communication. – Oxford : Oxford University Press, 1976. – 144 p.
7. Wilkins D. Notional Syllabuses. – Oxford : Oxford University Press, 1976. – 106 p.

Резюме. В статье дана характеристика основным идеям коммуникативного подхода в обучении. Определены базовые модели общения на иностранном языке в классе. Проанализированы особенности "коммуникативной компетентности", межкультурного общения и описаны их компоненты. Определены средства межкультурной коммуникации как способа развития межкультурной компетентности будущего учителя иностранного языка.

Ключевые слова: коммуникативный подход, коммуникативная компетенция, межкультурное общение, межкультурная коммуникация, межкультурная компетентность.

The summary. In this article there were characterized basic ideas of the communicative approach in teaching a foreign language in high school. There were distinguished the models of communication in a foreign language in the classroom. The terms “communicative competence”, “intercultural competence” were analyzed and their components were described. It was determined a specific cross-cultural communication as a way to develop intercultural competence of a future teacher.

Key words: communicative approach, communicative competence, intercultural communication, cross-cultural communication, intercultural competence.

Одержано редакцією 13.11.2015 р.

УДК 81'25-651.926

Л. В. МОРОЗ, І. О. ПАШКО

ЕЛІПТИЧНІ КОНСТРУКЦІЇ У НІМЕЦЬКІЙ ВІЙСЬКОВІЙ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Резюме. Для штабних документів бундесверу характерним є вживання еліптичних (вкорочених) речень. Вживання такого роду речень сприяє забезпеченню лаконічності і наглядності висловлювань. Деякі знаки пунктуації (питальні і окличні знаки) в тексті штабних документів можуть виконувати особливу смислову функцію. Упущені члени речення повинні бути переданими при перекладі. Відтворення упущених членів речення еліптичного речення призводить до збільшення текстової частини при його перекладі українською мовою.

Ключові слова: штабна документація бундесверу, штабні документи німецького військового діловодства, еліпси, еліптичні речення, односкладні речення.

Після возз'єднання НДР і ФРН німецька військова мова зазнала значних змін. Великий пласт

східнонімецьких військових термінів увійшов у вжиток разом з західнонімецьким варіантом, що спричинило неуніфікованість і розбіжності у значенні багатьох військових термінів. Нова військова доктрина возз'єднаної Німеччини знайшла своє відображення у статутній і штабній документації зі зміненими нормами писемної мови німецького військового діловодства.

Сьогодні, у період стрімкого розвитку міжнародних військових відносин між Україною і Німеччиною, участь України у спільних міжнародних миротворчих операціях та протистоянні антитерористичним загрозам разом з підрозділами збройних сил Німеччини спостерігається гостра потреба у точному перекладі різноманітної штабної документації, бойових наказів і розпоряджень для досягнення чіткості їх виконання під час спільних операціях та маневрах, а отже, й у дослідженнях прийомів перекладу та наданні практичних рекомендацій щодо передачі певних мовних особливостей німецької військової штабної документації українською мовою. З огляду на майже цілковиту відсутність таких праць і досліджень в Україні була обрана ця тема дисертаційного дослідження. Адже саме теоретичне освоєння цих проблем допоможе знайти можливості їх розв'язання, здійснити систематизацію вже існуючих знань та полегшити роботи перекладачів-практиків при передачі даних мовних явищ німецької військової штабної документації українською мовою.

Грунтовні дослідження у даній галузі військового перекладу проводилися в 60-х – 70-х рр. відомим мовознавцем Стрелковським Г. М. Ним було розроблено теоретичні та практичні підходи до перекладу даної документації.

Актуальність та необхідність такого дослідження зумовлюється тим фактором, що норми писемної військової штабної мови з часом змінюються, чиниться значний вплив розмовного жанру, тяжіння до економії, стислості висловлювання. З цією метою вживаються слова, що замінюють цілі речення або словосполучення, відповідники яких не існують в українській мові. Іноді автори німецької військової документації вдаються навіть до вилучення таких повнозначних і самостійних частин мови, як іменник чи прикметник, тоді в українському перекладі необхідно вдаватися до певних граматичних трансформацій, зумовлених нормами цільової мови.

Мета дослідження полягає у тому, щоб виявити особливості вживання еліпсів у штабній документації німецького військового діловодства, вживання еліпсів зі знаками пунктуації (питальні і окличні знаки), що виконують особливу смислову функцію, здійснити їх докладний перекладознавчий аналіз і надати практичні рекомендації та конкретні прийоми перекладу еліпсів з німецької на українську мову.

Для досягнення зазначеної мети дослідження були поставлені і вирішені такі завдання:

- а) виявлення особливостей вживання еліпсів у сучасній штабній документації бундесверу;
- б) характеристика вживання еліпсів зі знаками пунктуації (питальні і окличні знаки) в текстах штабних документів, що виконують особливу смислову функцію;
- в) здійснення перекладознавчого аналізу, надання практичних рекомендацій та конкретних прийомів перекладу еліпсів з німецької на українську мову.

Об'єктом дослідження є мовні особливості сучасної документації німецького військового діловодства.

Предметом дослідження особливості вживання еліпсів у штабній документації бундесверу та їх передача українською мовою.

Попри свою усталену, шаблоновану структуру документація німецького військового діловодства зазнала і зазнає певних змін, передовсім у структурі та своєму лексичному складі. Це пояснюється по-перше об'єднанням двох дивергентних держав – соціалістичної НДР і демократичної ФРН та впливом цього історичного процесу на військовий вокабуляр сучасної німецької мови та по-друге розвитком та вдосконаленням форм ведення бою, введенням нових систем озброєння та застосуванням новітніх технологій. Тому наукова новизна даної роботи полягає у тому що:

- досліджується особливості вживання еліпсів саме у сучасна документація німецького військового діловодства;
- здійснюється вперше в українському перекладознавстві детальний аналіз даних мовних особливостей штабної документації бундесверу;
- надаються практичні рекомендації з наведенням конкретних прийомів перекладу еліпсів з німецької на українську мову.

У штабній документації німецького військового діловодства, а особливо в наказах, складні речення зустрічаються порівняно рідко, часто вживаються неповні речення, тобто речення без присудка або підмета. Прикладом типового речення без підмета й присудка в штабному документі може бути:

Erkundungskommando für Marschstraße durch PzPiKp 70 [NATO-Standardbefehlsmuster 1996, 124]. 70-й саперній роті вислати групу рекогносцировки для розвідки місцевості.

Як ми бачимо, у перекладі доводиться вводити відсутні в оригіналі головні члени речення, керуючись загальним змістом висловлювання.

Еліпсисами прийнято називати вкорочені речення, в яких опущений один з головних членів речення. Вживання вкорочених речень в штабній документації бундесверу сприяє забезпеченню лаконічності висловлювань. Речення такого типу, як правило, вживаються в наказовій частині штабного наказу, що надають висловлюванню окрім лаконічності ще й наглядність. Еліптичні речення також дуже часто зустрічаються в різних донесеннях. Частіше всього – це речення без присудка або без його відмінюваної частини. Упущені члени речення повинні бути переданими при перекладі німецького тексту українською мовою. Переклад

здійснюється в такому випадку з опорою на контекст [Винокуров 1984, 11],

Необхідно мати на увазі, що відтворення упущених членів речення еліптичного речення призводить до збільшення текстової частини наказу при його перекладі українською мовою, наприклад:

Besondere Anweisung – in die S1 [ZDv 64/1 1992, 83]. Передати розпорядження по спеціальним питанням у відділення по особовому складу.

Die 2./PzGrenBtl 612 bis auf weiteres dem PzGrenBtl 614 für die Versorgung unterstellt [Ефимов 1985, 38]. Поставити 2-у роту 612-го мпб на постачання 614-го мпб до особливого розпорядження.

RVersStff WESTERHOLZ [ZDv 64/1 1992, 87]. Тиловий пункт постачання обладнати у Вестерхольц. Також типовий приклад перекладу з розгортанням еліпсиса.

Іноді зустрічаються однослівні речення, що закінчуються знаком питання або окличним знаком, які несуть особливе смислове навантаження. Окличний знак в цих випадках означає, як правило, наказ, а питальний – припущення [ZDv 64/1 1992, 87]. Наприклад:

Funkstille! Робота радіостанцій на передачу забороняється!

Наявність окличного знаку в еліптичному реченні підкреслює особливу важливість дії (об'єкту), при перекладі це передається словом "особливо".

Achtung auf linke Flanke! Особливу увагу звернути на лівий фланг.

Bezugsdokumente! Зверніть особливу увагу на документи посилання!

Die Geländeverhältnisse (Engen!) lassen keinen Angriff auf breiter Front zu.

Умови місцевості (врахувати наявність дефіле) не допускають наступ на широкому фронті.

Der Bruckenkopf jenseits des Flußes (Schnellstrom!) kann nicht erobert werden. Плацдарм на протилежному березі річки не може бути захоплений (дуже швидкий плин).

Panzer? Можлива наявність танків.

Aus Richtung N. weitere fdl Panzergrenadiere (Btl?) im Vorgehen nach Südwesten [Abfassen von Sprüchen in der NATO 1996, 53].

В південно-західному напрямку з району Н. висуваються нові підрозділи мотопіхоти противника (орієнтовно до одного батальйону).

Якщо окличний знак стоїть не в кінці речення, а всередині, після слова, що стоїть в дужках, то це значить, що на це слово також потрібно звернути особливу увагу [Стрелковский 1970, 115]. Наприклад:

Sendeverbot. Робота радіостанцій на передачу забороняється. Цей термін доводиться перекладати описово, оскільки в українській мові відповідного терміну немає.

При перекладі еліптичних конструкцій необхідно враховувати загальний стиль певного пункту наказу. Одна і та сама конструкція в різних пунктах наказу може бути перекладена по-різному. Наприклад: еліптична конструкція Sendeverbot für alle у 3-му пункті "Виконання" штабного наказу мала би переклад: підрозділам не використовувати радіостанції на передачу, а в 5-му пункті "Забезпечення управління і зв'язок" штабного наказу коректний переклад даної конструкції виглядав би наступним чином: Робота радіостанцій на передачу всім підрозділам забороняється. В даному випадку, спонукальна конструкція для цього пункту наказу була б недоречною, так як ця заборона виходить не від командира підрозділу, який віддає наказ, а від вищої командної інстанції і стиль мови даного наказу має не спонукальний, а стверджувальний характер [Кривуля 1994, 85].

На даному прикладі добре видно, що при перекладі описової і наказової частин бойового наказу використані різні мовні форми.

Das Vorgehen auf SPz, auf geeigneten Höhen Beobachtungshalte. Рух на бронетранспортерах із зупинками для спостереження на вигідних висотах. В оригіналі – складносуридне речення з еліпсисом в обох частинах. В перекладі обидва однорідні речення сполучено в одне, але еліптична конструкція збережена, оскільки значення легко з'ясується із загального контексту.

Meldungen: durch Kompanien – nach Techn. Halt, nach Eintreffen im Verfügungsraum. Доповідати: ротам – після технічної зупинки і після прибуття в район зосередження. Еліптична конструкції оригінала передана спонукальною конструкцією з інфінітивом.

BtlGefStd – nach Eintreffen in DIERSBÜTTEL [Oestmann 1998, 137]. КСП батальйону буде розгорнутий після прибуття в Дірсьбюттель.

На даних прикладах видно як часто штабних наказах бундесверу використовується еліптична конструкція для вираження категоричного ствердження. Еліптичні речення необхідно перекладати з відновленням повнозначної дієслівної форми присудка, узгоджуючи з загальним змістом кожного пункту наказу. Еліптичні речення характерні як для усних, так і письмових наказів, так як в них перераховуються окремі конкретні вказівки, які особливо лаконічно можна виразити, використовуючи визначений порядок слів у реченні [Щербакова 2001, 212].

Необхідно мати на увазі, що відтворення упущених членів речення еліптичного речення призводить до збільшення текстової частини наказу при його перекладі українською мовою.

Отже, для синтаксису штабних документів характерні еліптичні (вкорочені) речення, а також односкладні речення. Деякі знаки пунктуації (питальні і окличні знаки) в тексті штабних документів, зокрема в наказах можуть виконувати особливу смислову функцію, а саме окличний знак в цих випадках означає, як правило, наказ, а питальний – припущення.

Теоретичне значення результатів дослідження полягає перш за все у тому, що вони поглиблюють

розуміння мовно-трансформаційних процесів, що відбуваються під час передачі еліпсів штабної документації бундесверу українською мовою на лексичному, граматичному та стилістичному рівнях.

Практична цінність роботи полягає у можливості широкого застосування матеріалів дослідження для викладання теорії та практики військового перекладу у вищих навчальних закладах, використання прийомів та зразків перекладу перекладачами-практиками.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бырка В. Т. Двусоставные эллиптические предложения с семантикой направленного субъектного передвижения в современном немецком языке: дис. на соиск. науч. степени канд. филол. наук: 10.02.04 "Германские языки" / В. Т. Бырка. – К., 1992. – 275 с.
2. Винокуров Н. А. Компрессия как стилевая черта немецкой научной прозы: автореф. дис. на соиск. науч. степени д. филол. наук: 10.02.04 "Германские языки" / Н. А. Винокуров. – Л., 1984. – 16 с.
3. Ефимов Р.В. Учебник военного перевода. Немецкий язык. Общий курс / Р.В. Ефимов. – М.: Воениздат, 1985. – 401 с.
4. Ефимов Р. В. Учебник военного перевода. Немецкий язык. Специальный курс / Р. В. Ефимов. – М.: Воениздат, 1985. – 335 с.
5. Кривуля В. А. Средства выражения директивности в научно-техническом тексте: дис. на соиск. науч. степени канд. филол. наук: 10.02.04 "Германские языки" / В. А. Кривуля. – Днепропетровск, 1994. – 125 с.
6. Наказ Міністра оборони України №400. Інструкція з діловодства у Збройних Силах України. – К.: 1998. – 79 с.
7. Стрелковский Г. М. Перевод боевых документов бундесвер / Г. М. Стрелковский. – М.: Вое- низдат, 1970. – 221 с.
8. Стрелковский Г. М. Теория и практика военного перевода / Г. М. Стрелковский. – М.: Воени- здат, 1979. – 271 с.
9. Уфімцова А. А. Слово в лексико-семантичній системі мови / А. А. Уфімцова. – Львів, 1993. – 189 с.
10. Щербакова А. В. Тенденции экономии и точности в современном немецком письменном языке / А. В. Щербакова. – Тамбов: ТГУ, 2001. – 336 с.
11. Abfassen von Sprüchen in der NATO. – Bonn, 1996. – 64 S.
12. NATO-Standardbefehlsmuster. – B., 1996. – 197 S.
13. Oestmann R. Multinationale Befehlsausgabe / R. Oestmann. – Bonn, 1998. – 239 S.
14. STANAG 2014 Operationsbefehle, Vorbefehle und Administrative/Logistische Befehle. – Bonn, 1992. – 128 S.
15. ZDv 1/50 Grundbegriffe zur militärischen Organisation, Unterstellungsverhältnisse, dienstliche Anweisungen. – Bonn, 1996. – 112 S. 16. ZDv 64/1 Geschäftsverkehr in den Dienststellen der Streitkräfte. – Bonn, 1992. – 365 S.

Резюме. Для штабных документов бундесвера характерным является употребление эллиптических предложений. Использование такого вида предложений способствует лаконичности и наглядности высказываний. Некоторые знаки пунктуации (вопросительные и восклицательные знаки) в тексте штабных документов могут выполнять особенную смысловую функцию. Опущенные члены предложения должны быть переданы при переводе. Возобновление опущенных членов эллиптического предложения приводит к увеличению текстовой части при его переводе на украинский язык.

Ключевые слова: штабная документация бундесвера, штабные документы немецкого военного делопроизводства, эллипсы, эллиптические предложения, односоставные предложения.

The summary. Staff papers of Bundeswehr are characterized by use of elliptic (shortened) sentences. The usage of such sentences provides brevity and clearness of utterances. Some signs of punctuation (interrogative and exclamatory signs) can execute the special semantic function in staff papers. The omitted parts of sentence must be transmitted during a translation. The transmission of omitted parts of elliptic sentence causes the increase of text portion during its translation into Ukrainian.

Key words: staff papers of German armed forces, Bundeswehr staff papers, ellipses, elliptical sentence.

Одержано редакцією 10.11.2015 р.

УДК 81'25

Л. В. МОРОЗ, А. В. СКІБЧИК

ДО ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ТА НІМЕЦЬКИХ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТІВ-ЛАТИНІЗМІВ: ЗІСТАВНИЙ АНАЛІЗ

Резюме. У статті проведено зіставне дослідження українських та німецьких (ФРН) терміноелементів- латинізмів "офіційний" (нім. *offiziell*), "публічний" (нім. *publik*) та "цивільний" (нім. *zivil*) та їхніх тер- мінологічних варіантів (державний, громадянський, громадський), які входять до терміносистем таких споріднених галузей, як соціологія, політологія та правознавство. Розвідка висвітлює суттєві міжмовні розбіжності між цими формально аналогічними терміноелементами, які слід розглядати як "псевдодрузи перекладача" і фіксувати у відповідних термінографічних та навчальних працях.

МИХАЛЬЧУК Н. О., ІВАШКЕВИЧ Е. З. CROSSCULTURAL COMMUNICATION AS A WAY TO DEVELOP INTERCULTURAL COMPETENCE	3
МОРОЗ Л. В., ПАШКО І. О. ЕЛІПТИЧНІ КОНСТРУКЦІЇ У НІМЕЦЬКІЙ ВІЙСЬКОВІЙ ДОКУМЕНТАЦІЇ	8
МОРОЗ Л. В., СКІБЧИК А. В. ДО ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ТА НІМЕЦЬКИХ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТІВ-ЛАТИНІЗМІВ: ЗІСТАВНИЙ АНАЛІЗ	11
РОМАНЮК С. К. РЕКЛАМА ЯК МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ОБ'ЄКТ А АНАЛІЗУ	15
БІГУНОВА С. А., ВАСИЛЬЧУК Н. В. ПОНЯТТЯ ПОЛІТИЧНОЇ КОРЕКТНОСТІ ТА ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ДАНОГО ЯВИЩА	18
БІГУНОВА С. А., КРАЄВСЬКИЙ П. І. КОНФЛІКТ ЯК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ	20
БІГУНОВА С. А., ГЕРАСИМЧУК В. С. ENGLISH COOKING RECIPE AS A SPECIAL KIND OF TEXT	23
БІГУНОВА С. А., КОРЗІЄНКО Н. В. ЕТИМОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТОПОНІМІВ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАРІАНТІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	25
БІГУНОВА С. А., ГРЕБЕНЮК Ю. К. ЕКСПЛІКАЦІЯ ТЕОРІЇ КОНЦЕПТІВ У НАУКОВОМУ РОЗВИТКУ	27
ВЕРЬОВКІНА О. Є., ГОНТАР В. Є. ЗІСТАВНИЙ АНАЛІЗ ІРОНІЧНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ АНГЛОМОВНОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИЧНИХ ДИСКУРСІВ	29
ІВАШКЕВИЧ Е. Е. ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ (НА ПРИКЛАДІ ПЕРЕКЛАДУ О.ЛОГВИНЕНКОМ РОМАНУ Дж.Д.СЕЛІНДЖЕРА «НАД ПРІРВОЮ У ЖИТІ»)	34
КУШНІР Н. В. ЛІНГВО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНО-СПРЯМОВАНОГО АНГЛОМОВНОГО РЕКЛАМНОГО ДИСКУРСУ	45
ЯСНОГУРСЬКА Л. М. ПРОЦЕС СЕМАНТИЗАЦІЇ КОМПОЗИТИВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ: СУЧАСНИЙ АСПЕКТ	47
ЯСНОГУРСЬКА Л. М. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМПОЗИТОЛОГІЇ В ДИСКУРСІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	51
ЯСНОГУРСЬКА Л. М., ОПАНАСЮК І. О. ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНО-МАРКОВАНОЇ ЛЕКСИКИ В ОЦІННИХ МАСКУЛІННИХ НОМІНАЦІЯХ (НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ)	56
ЯСНОГУРСЬКА Л. М., КУЦМУС О. В. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОЗНАЧЕНЬ У ТЕКСТАХ НІМЕЦЬКОЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРОЗИ	61
МОРОЗ Л. В., КРАЛЯ І. В. ДОСЛІДЖЕННЯ ДИСКУРСИВНИХ СТРАТЕГІЙ ПОМ'ЯКШЕННЯ ТА ДИСКРЕДИТАЦІЇ ЕВФЕМІЗМІВ	64
АНТЮХОВА Н. І., ЯЦЮРИК А. О. ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСАДИ ФАСИЛІТАТИВНОГО СТАНОВЛЕННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	66
БЕЗКОРОВАЙНА О. В. ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК МЕТОД РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ШКОЛЯРА НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	72
МОРОЗ Л. В., ПАШКО І. О. ПРО РОЗРОБКУ НОВІТНИХ МЕТОДІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	75
ДУБРОВА А. С. ПРИНЦИПИ ІНТЕГРАЦІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВІ У ВНЗ	78
ГРОНЬ Л. В., ГУЗЬ С. М. КОМПЛЕКС ВПРАВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ УМІНЬ АУДІЮВАННЯ ТА ЧИТАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ	81
КОЗИЦЬКА О. А., ЮХИМЕЦЬ Т. В. СИТУАТИВНІ ВПРАВИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	84
ДАНІЛОВА Н. Р. РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВНЗ	86
ДЕНИСЮК Л. В. ЗАСТОСУВАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВНЗ	88
ДУБРОВА А. С. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ЗАОЧНИКІВ ВИЩИХ МОВНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	90
КОВАЛЮК В. В. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	93
ПАВЕЛКІВ К. М. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	94
БАТАЛІЯ Л. О. ІННОВАЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В АЛЬТЕРНАТИВНИХ ШКОЛАХ КРАЇН ЗАХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКОГО СВІТУ	98
КОЧУБЕЙ О. С. ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФІЛОЛОГА	101
ТРОФІМЧУК В. М. ПРИНЦИП ОBOB'ЯЗКОВОГО ВИКОРИСТАННЯ І РАЦІОНАЛЬНОГО СПІВВІДНОШЕННЯ АЛГОРИТМІЧНИХ, НАПІВЕВРИСТИЧНИХ ТА ЕВРИСТИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ДІЙ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМУНІКАЦІЇ	105
ВАСИЛЬКЕВИЧ С. С. СЛОВОТВОРЕННЯ ЯК ЗАСІБ ОФОРМЛЕННЯ НОВИХ СЕМАНТИЧНИХ ПОЛІВ ЛЕКСИКИ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	107
МОРОЗ Л. В., БАТИН А. В., КОРОЛЬ О. Ю. НІМЕЦЬКИЙ РОМАНТИЗМ: СОЦІАЛЬНО-ІСТОРІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТА МЕТОДИЧНІ СТРАТЕГІЇ ВИВЧЕННЯ	110
ТРОФІМЧУК В. М. ТИПОЛОГІЯ РОЗВИТКУ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ	113

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований в 2009 році

Рівне – 2015

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника: Петрівський Я.Б.
Відповідальний за підготовку збірника до видання: Мороз Л.В.
Технічний редактор: Ковалюк В.В.
Комп'ютерна верстка : Ковалюк В.В., Краля І.В., Ясногурська Л.М.

Підписано до друку 26.11.2015 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17,39. Наклад 100.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2015. — 120 с.

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243
ББК 81.2